

ПРАВО ТА ПРАВООХОРОННА ДІЯЛЬНІСТЬ У КОНТЕКСТІ АКТУАЛЬНИХ БЕЗПЕКОВИХ ВИКЛИКІВ

УДК 316.346: 305

DOI: 10.31733/2078-3566-2024-1-8-14

Олександр МОРГУНОВ ©
доктор юридичних наук, професор
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ,
м. Дніпро, Україна)

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПУ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ У ПРАВООХОРОННІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ

Окреслено сутність та зміст реалізації принципу гендерної рівності в правоохоронній системі України, з'ясовано стан адміністративно-правового забезпечення цього процесу. Гендерна рівність означає, що всі людські істоти мають свободу для розвитку своїх особистих здібностей та свободу вибору без обмежень, пов'язаних із жорстко закріпленими гендерними ролями. Сучасна державна політика України спрямована на досягнення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у суспільстві, що є необхідним для уникнення всіх форм дискримінації та реалізації кожної особистості, незалежно від віку та статі, соціальних чи політичних передумов.

Діяльність Міністерства внутрішніх справ України, Національної гвардії України та інших органів виконавчої влади спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України, підтримуються усі державні та міжнародні ідеї та програми, що сприятимуть утвердженню інституційного механізму реалізації гендерної політики в секторі безпеки та оборони. Посилення ролі жінок у секторі безпеки є невід'ємною складовою процесу трансформації суспільства загалом і полягає в поглибленні ролі впливу жінок у секторі безпеки й розширенні їхніх можливостей щодо реалізації професійного потенціалу на всіх рівнях. Україна в особі державних органів, неурядових організацій, на жаль, змушена продовжувати протистояти пропагандистським інформаційним рухам та кампаніям, що останнім часом активізувалися в засобах масової інформації, соціальних мережах. Така діяльність несе пряму загрозу безпеці країни та нівелює вже виконану колосальну роботу всіх відомств, серед них і Міністерства внутрішніх справ України. Тому запровадження ефективної політики запобігання та боротьби зі стереотипним уявленням про роль чоловіків і жінок у суспільстві є однією з умов, керівною основою утвердження і забезпечення конституційних прав та свобод людини. Втілення її в життя є завданням усієї системи органів державної влади, у тому числі й правоохоронних. Ці питання потребують адміністративно-правового забезпечення для реалізації принципу гендерної рівності як у правоохоронній системі загалом, так і в системі МВС України зокрема.

Ключові слова: жінки та чоловіки, гендерна рівність, адміністративно-правове забезпечення, правоохоронні органи, діяльність МВС України.

Постановка проблеми. Конституція України закріплює принцип рівності за багатьма складовими [1]. Рівність жінок і чоловіків передбачає однакові можливості для участі в усіх сферах життя суспільства. Закріпивши цей принцип, Конституція України політично і юридично визначила гендерну стратегію розвитку українського суспільства. Проблема гендерної рівності привертає все більшу увагу як українського суспільства, так і дослідників у різних сферах, оскільки вимагає міждисциплінарного підходу. Водночас піднесення інтересу до гендерної тематики активізує необхідність її адміністративно-правового забезпечення, у тому числі й у правоохоронній системі. Попри численну представленість, жінки дотепер залишаються малоінтегрованими у правоохоронну діяльність, а стереотип упевненості в тому, що жінкам взагалі не місце в

© О. Моргунов, 2024

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-2259-3620>

mail@dpuvs.in.ua

силових структурах через відсутність відповідних якостей, умінь і навичок, необхідних для роботи у специфічних умовах, і досі становить складну проблему та потребує розв'язання у системі психологічного, організаційного й нормативно-правового забезпечення.

Ефективна політика запобігання та боротьби зі стереотипним уявленням про роль чоловіків та жінок у суспільстві є однією з умов, керівною основою утвердження і забезпечення конституційних прав та свобод людини. Тому її втілення в життя є завданням усієї системи органів державної влади, у тому числі й правоохоронних.

Окреслені питання потребують адміністративно-правового забезпечення для реалізації принципу гендерної рівності як у правоохоронній системі загалом, так і в системі МВС України зокрема. Такі заходи важливі для забезпечення рівності та справедливості в суспільстві, а також для підвищення ефективності та довіри до правоохоронних органів.

Аналіз публікацій, в яких започатковано вирішення цієї проблеми.

Проблематику окремих питань забезпечення гендерної рівності в цілому та у правоохоронній системі України зокрема досліджували: О. Бандурка, О. Безпалова, Ю. Ковбасюк, Г. Ковтун, Т. Коломоєць, В. Колпаков, А. Комзюк, О. Кузьменко, О. Миколенко, Р. Мельник, О. Музичук, М. Лошицький, В. Сокуренько, І. Пастух, І. Пахомов, Р. Шаповал, О. Юнін та ін. Сучасними роботами, спрямованими на дослідження різних форм та методів адміністративно-правового забезпечення реалізації принципу гендерної рівності, є наукові праці таких вчених, як: Н. Аніщук («Правові засоби викорінення гендерного насильства в Україні: історико-теоретичний аналіз»), О. Дашковська («Правове становище жінки в аспекті гендерної рівності: загальнотеоретичний аналіз»), Т. Ганзицька («Принципи права в механізмі забезпечення гендерної рівності в Україні»), Ю. Івченко («Філософсько-правовий аналіз гендерної політики в Україні»), К. Левченко («Управління процесами формування гендерної політики в Україні (організаційно-правові аспекти)»), О. Руднева («Гендерна рівність у праві України»), І. Грицай («Принцип гендерної рівності та механізм його забезпечення: теоретико-правовий аспект») та ін. Водночас питання ефективності адміністративно-правового забезпечення реалізації принципу гендерної рівності у правоохоронній сфері висвітлені недостатньо та потребують більш широкого дослідження, що й визначило мету цієї статті.

Вклад основного матеріалу. Принцип гендерної рівності є одним із найбільш важливих принципів сучасного суспільства, що передбачає рівні можливості, права та статус для чоловіків та жінок. У правоохоронній системі України він становить невід'ємну складову демократичних перетворень, успішного економічного розвитку і побудови стабільного правопорядку. Цей принцип має особливо важливе значення, оскільки правоохоронні органи відповідають за забезпечення безпеки та захисту прав і свобод кожної людини та громадянина, незалежно від їхньої статі.

Державна стратегія забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2030 року має на меті удосконалення механізму забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у всіх сферах життя суспільства; серед шляхів подолання наявних проблем передбачає, зокрема, зменшення гендерного дисбалансу у сфері державної служби та управління людськими ресурсами й подолання гендерних стереотипів [2].

Зазначені заходи допоможуть забезпечити реалізацію принципу гендерної рівності у правоохоронній системі України, підвищити рівень професійної підготовки та ефективність роботи правоохоронців. Крім того, це важливий крок у напрямі створення суспільства, що ґрунтується на засадах рівності, справедливості та поваги до прав кожної людини.

Принцип гендерної рівності передбачає, що жінки та чоловіки мають рівні права, можливості та доступ до різних видів діяльності в суспільстві, зокрема рівний доступ до освіти, зайнятості, участі в політичному й громадському житті тощо. У Стратегії гендерної рівності Ради Європи на 2018–2023 роки зазначається, що досягнення гендерної рівності є ключовим елементом у захисті прав людини, підтриманні демократії та забезпеченні принципу верховенства права; передбачаються рівні права для жінок і чоловіків, дівчат і хлопців, а також їхня однакова значущість, можливості, обов'язки та участь у всіх сферах суспільного й особистого життя [3]. У зв'язку зі змінами в суспільстві, глобалізаційними та європеїзаційними процесами роль

жінки поступово зростає, зокрема, це відображається у професійній діяльності. Професії, котрі раніше вважалися суто чоловічими, опановуються жінками, зокрема і у правоохоронних органах України. Так, наприклад, як зауважує О. Дрозд, посилаючись на досвід європейських країн, де жінки становлять від 30 до 40 % від загальної кількості персоналу, служба жінки в поліції має позитивний потенціал і результативність: сприяє підвищенню якості добору персоналу, покращує соціально-психологічний клімат у колективі, підвищує ефективність діяльності підрозділів і якість ухвалення управлінських рішень, а також довіру до поліції в очах громадськості [4, с. 114].

У системі МВС України забезпечення гендерної рівності є особливо важливим завданням, оскільки її органи та підрозділи забезпечують захист прав і свобод громадян, а також внутрішній порядок та безпеку в суспільстві. Принцип гендерної рівності має бути втілений в усіх напрямках діяльності МВС України, включно з поліцією [5], прикордонною службою, Національною гвардією та іншими підрозділами. Актуальною є проблема забезпечення рівності чоловіків і жінок у трудових відносинах, оскільки в жодній сфері дискримінація не сприймається так гостро, як у сфері праці.

Адміністративно-правове забезпечення реалізації принципу гендерної рівності в системі МВС України передбачає низку заходів, що покликані забезпечити рівність між жінками та чоловіками, серед яких:

- розробка та ухвалення нормативно-правових актів, що забезпечують реалізацію принципу гендерної рівності в системі МВС України;
- створення системи моніторингу та аналізу статевої структури працівників МВС України;
- проведення тренінгів та семінарів із гендерної рівності для працівників МВС України;
- забезпечення рівних умов зайнятості та кар'єрного зростання для жінок та чоловіків у системі МВС України;
- забезпечення доступу до службових ресурсів та можливостей для батьківства, в тому числі встановлення спеціальних умов для вагітних жінок та матерів;
- створення механізмів захисту жінок від насильства, у тому числі домашнього насильства, та забезпечення їхньої безпеки;
- проведення різноманітних кампаній та інформаційно-просвітницьких заходів для підвищення громадської свідомості щодо принципу гендерної рівності та проблем, пов'язаних із гендерною дискримінацією [6].

Важливо також наголосити, що реалізація принципу гендерної рівності в системі МВС України вимагає залучення жінок до служби в МВС України. На сьогодні жінки становлять менше 10 % усіх працівників МВС в Україні. Задля забезпечення рівних можливостей для жінок та чоловіків в системі МВС України необхідно здійснювати різноманітні заходи, спрямовані на збільшення кількості жінок у МВС України, забезпечення рівних можливостей для них та підтримку їхнього професійного зростання [7, с. 144]. Важливим напрямом є створення механізмів забезпечення рівних умов доступу жінок і чоловіків до участі у миротворчих операціях, у робочих та консультативних органах, цивільно-військовому співробітництві та протидії гендерно зумовленим правопорушенням на службі, що передбачає забезпечення рівних умов доступу жінок і чоловіків до участі у зазначених заходах, а також розроблення механізму розгляду скарг, пов'язаних із учиненням гендерно зумовлених правопорушень з боку колег. Слід підкреслити, що одним із основних напрямів ефективного забезпечення гендерної політики в органах системи МВС України є створення механізмів забезпечення рівних умов доступу жінок і чоловіків до служби, роботи та просування по службі, що також визначено планом заходів на 2023–2024 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року та передбачає аналіз стану реалізації принципу гендерної рівності під час відбору, прийому на службу тощо [8].

У сучасних умовах очевидним є прогрес на шляху реалізації державної гендерної політики України. Її інституційний механізм визначено Законом України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» 2005 р. Так, органами, установами та організаціями, наділеними повноваженнями у сфері забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, є Верховна Рада України; Уповноважений Верховної Ради України з прав людини; Кабінет Міністрів України; спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з питань забезпечення рівних прав

та можливостей жінок і чоловіків; органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, визначені в їхньому складі уповноважені особи (координатори) з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; громадські об'єднання [9, с. 244].

Адміністративно-правове забезпечення реалізації принципу гендерної рівності в системі МВС України є важливим завданням, що передбачає впровадження різних заходів забезпечення рівності між жінками та чоловіками. Ці заходи сприятимуть підвищенню ефективності діяльності МВС України і забезпеченню безпеки та захисту прав громадян незалежно від їхньої статі.

На основі отриманої інформації та за підтримки наших партнерів зі структури ООН «Жінки в Україні» відбувається розроблення пропозицій, спрямованих на усунення будь-якої дискримінації та поліпшення речового й інфраструктурного забезпечення жінок і чоловіків в органах системи МВС України. З огляду на те, що сексуальні домагання на робочому місці є чутливою темою і водночас латентною проблемою як публічних, так і приватних організацій, а притягнення до відповідальності не закріплено законодавчо, за ініціативи гендерного підрозділу МВС України проведено наукове дослідження за темою «Законодавче врегулювання протидії дискримінації за ознакою статі та сексуальних домагань у секторі безпеки». У результаті аналізу відповідей респондентів з'ясувалося, що понад 30 % опитаних не змогли підтвердити відсутність гендерної нерівності в їхньому органі; більш ніж 22 % респондентів не змогли підтвердити відсутність ризику виникнення для працівників їхнього органу ситуацій, коли керівництво робить зауваження, пов'язане зі статевою приналежністю. Шість респондентів підтвердили, що були об'єктом сексуального домагання на робочому місці, серед них двоє чоловіків і чотири жінки. Дослідження свідчить про необхідність ужиття додаткових заходів, зокрема й на законодавчому рівні, щодо протидії дискримінації за ознакою статі. Н. Романова зазначає, що паралельно з цим процесом МВС України здійснює аналіз дисциплінарних статутів військовослужбовців та поліцейських і працює над розробленням Інструкції щодо реагування на випадки вчинення сексуальних домагань на робочому місці. Сектор безпеки повинен мати законні механізми впливу на осіб, які вчиняють такі ганебні правопорушення, а особа, яка постраждала від таких дій, має отримати захист [10].

Новацією законодавства і практики стало запровадження посади радника з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, а також створення окремих структурних підрозділів; наприклад, в апараті МВС України створено уповноважений підрозділ з дотримання гендерної рівності. У закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання МВС України працюють помічники (радники) ректорів з гендерних питань. Процес впровадження гендерної рівності в секторі безпеки України має певну специфіку. Зокрема, перед МВС України постало чимало завдань щодо впровадження гендерного компонента в роботу керівництва, особового складу, структурних підрозділів, закладів вищої освіти МВС України, місій тощо. Питання інтеграції гендерно орієнтованого підходу на різних рівнях і в різних сферах життєдіяльності передбачає необхідність створення умов для розвитку та впровадження відповідних гендерних компетенцій.

Н. Камінська зазначає, що організація фахової підготовки кадрів, розширення участі жінок у зміцненні правопорядку, встановленні миру та безпеки, удосконалення системи захисту жінок і дівчат, чоловіків і хлопців, які постраждали від конфліктів (ідентифікація, створення системи допомоги, інформування про допомогу) є пріоритетними напрямками сучасних реформ, що, зокрема, спрямовані на створення нових механізмів досягнення гендерної рівності та удосконалення вже наявних [11, с. 285]. Безперечно, важливим є здійснення контролю за реалізацією політики гендерної рівності, дотриманням національного законодавства відповідними органами державної виконавчої влади в секторі безпеки і оборони, сприяння сталому розвитку держави і світу загалом.

У Міністерстві внутрішніх справ України для комплексного впровадження гендерної політики, системної та ефективної координації всіх органів системи МВС України активно провадиться робота щодо розбудови інституційного механізму. У закладах вищої освіти та навчальних центрах органів системи МВС України також ведеться активна робота щодо розбудови мережі гендерних радників задля методичного та наукового спрямування політики рівних прав та можливостей жінок і чоловіків в

освітній процес навчальних закладів сектора безпеки. Наразі в закладах вищої освіти, що перебувають у сфері управління МВС України, призначено радників з гендерних питань, котрим Міністерстві внутрішніх справ України надає методичну та практичну підтримку в реалізації діяльності. В апараті Міністерства внутрішніх справ України, Національній поліції України, Національній гвардії України, Державній міграційній службі України тощо створено відповідальні структурні підрозділи з гендерних питань, що спрощує координацію та взаємодію між усіма органами системи стосовно реалізації завдань гендерної політики та чинить позитивний вплив на своєчасне та ефективне виконання покладених на органи завдань. За дорученням Міністра внутрішніх справ України до функціональних обов'язків керівників підрозділів усіх рівнів в апараті, органах, закладах, установах, що належать до сфери управління Міністерства внутрішніх справ України, внесено положення щодо забезпечення керівниками принципу рівних прав та можливостей жінок і чоловіків. Це є потужним інструментом посилення прав та можливостей жінок і чоловіків в органах системи МВС України та забезпечення сприяння поєднанню ними сімейних та професійних обов'язків [12].

Опис адміністративно-правового забезпечення реалізації принципу гендерної рівності на прикладі системи МВС України наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Адміністративно-правове забезпечення реалізації принципу гендерної рівності
(на прикладі системи МВС України)

Заходи	Опис
Розробка та ухвалення нормативно-правових актів	Розроблення та ухвалення законів, розпоряджень, інструкцій тощо, котрі забезпечують реалізацію принципу гендерної рівності в системі МВС України.
Створення системи моніторингу та аналізу статевої структури працівників МВС України	Створення системи, що дозволить моніторити статеву структуру працівників МВС України та їхні умови праці.
Підвищення рівня освіти та кваліфікації працівників МВС України	Проведення навчання, семінарів, тренінгів, програм підтримки та стимулювання жінок для навчання в академії МВС України.
Створення програм розвитку кар'єри для жінок	Створення програм, що допоможуть жінкам розвиватися у професійному плані та досягати вищих посад в системі МВС України.
Розвиток механізмів звернення громадян щодо порушень гендерної рівності	Розроблення та запровадження механізмів, що дозволять громадянам звертатися стосовно порушень гендерної рівності в системі МВС України.

Представлена таблиця містить п'ять основних заходів, що можуть вживатися для забезпечення реалізації принципу гендерної рівності в системі МВС України. Кожен із цих заходів має свій опис, що допомагає краще зрозуміти їхні суть та значення.

Д. Казначеев стверджує, що наразі не тільки гендерна нерівність у правоохоронних органах змушує жінок відмовлятися від указанного виду діяльності, а й інші чинники. Жінки, які проходять службу у правоохоронних органах, скаржаться на низький рівень забезпечення форменим одягом, відсутність доступу до якісних медичних послуг, важку, громіздку і незручну конструкцію стандартних бронежилетів, ненормований робочий день, важке психологічне та фізичне навантаження тощо. Стосовно ж чоловіків, які працюють у підрозділах Національної поліції України, порушуються соціально-трудова права; вони частіше виконують службові завдання, пов'язані з ризиком для життя та здоров'я, але все одно ці завдання повинні виконувати саме чоловіки, з огляду на свої фізичні здібності, а не жінки, хоча це також залежить від фізичної підготовки [13, с. 31].

Висновки. Таким чином, реалізація принципу гендерної рівності є важливим елементом ефективної діяльності правоохоронної системи будь-якої країни, що залежить від комплексу заходів відповідного адміністративно-правового забезпечення, спрямованого на встановлення: а) норм адміністративного права як складника механізму забезпечення гендерної рівності в організації діяльності правоохоронних суб'єктів України та комплексного, структурного і лінійного процесу, що відбувається під впливом міжнародних стандартів у сфері прав людини та гендерного паритету; б) системи суб'єктів

публічного адміністрування, наділених повноваженнями у сфері гарантування рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; в) правових та організаційних засад забезпечення гендерної рівності формами та методами публічного адміністрування; г) гарантій адміністративно-правового забезпечення гендерного паритету у правоохоронній системі; д) заходів адміністративного впливу у відповідь на порушення норм дотримання принципу гендерної рівності. Більше того, адміністративно-правове забезпечення реалізації принципу гендерного паритету у правоохоронній системі має передбачати не лише регулювання, а й реалізацію, охорону та захист суспільних відносин у сфері гендерної рівності, гарантування прав і законних інтересів усіх суб'єктів правовідносин, незалежно від статі. Не менш важливим є здійснення публічного контролю за реалізацією політики гендерної рівності, дотриманням національного законодавства відповідними правоохоронними органами в секторі безпеки і оборони, законодавче закріплення гендерного квотування у правоохоронній системі України як складника механізму дотримання принципу гендерної рівності.

Список використаних джерел

1. Конституція України від 28.06.1996. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Про схвалення Державної стратегії забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2030 року та затвердження операційного плану з її реалізації на 2022–2024 роки : розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2022 р. № 752-р. URL : <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-skhvalennia-derzhavnoi-stratehii-zabezpechennia-rivnykh-prav-ta-mozhlyvostei-752-120822>.
3. Стратегія гендерної рівності Ради Європи на 2018–2023 роки. 59 с. URL : <https://rm.coe.int/prems-041318-gbr-gender-equality-strategy-2023-ukr-new2/16808b35a4>.
4. Дрозд О. Ю. Забезпечення гендерної рівності в системі МВС України: питання сьогодення. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2020. № 3 (20). С. 112–116.
5. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19/conv#Text>.
6. Гендерна рівність у місцевому політичному житті та гендерна концепція у місцевій політиці в Україні : документ до обговорення. 38 с. URL : <https://rm.coe.int/-/16808a2a51>.
7. Шевчук О. Адміністративно-правове забезпечення реалізації принципу гендерної рівності в системі МВС України. *Наукові записки НаУКМА. Юридичні науки*. 2019. Т. 220. С. 143–147.
8. Професійна та гендерна ментальність військовослужбовців Збройних Сил України: формування на засадах європейських цінностей : навч. посібник / за заг. ред. Л. В. Кринець. Київ : НУОУ, 2018. 188 с.
9. Гендерна рівність і розвиток: погляд у контексті європейської стратегії України. Київ : Заповіт, 2016. 244 с.
10. Романова Н. В. Оцінка результатів впровадження механізмів забезпечення гендерної рівності у секторі безпеки і оборони в національне законодавство України. *Верховенство права*. 2019. № 1. С. 42–48.
11. Забезпечення гендерної рівності: проблеми теорії та практики : навч. посібник / за ред. Н. Камінської. Київ : КНТ, 2018. 285 с.
12. Положення про Відділ з питань дотримання гендерної рівності Міністерства внутрішніх справ України : наказ МВС України від 31 серпня 2018 р. № 720. URL : <https://www.msp.gov.ua/documents/720.html>.
13. Казначєв Д. Г., Настич Т. М. Забезпечення принципу гендерної рівності у правоохоронній діяльності // Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України : зб. наук. праць. Харків : ХНУВС, 2020. 336 с. С. 31–33.

*Надійшла до редакції 06.02.2024
Прийнято до опублікування 14.02.2024*

References

1. Konstytutsiia Ukrainy vid 28.06.1996 [The Constitution of Ukraine dated 06.28.1996]. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>. [in Ukr.].
2. Pro skhvalennia Derzhavnoi stratehii zabezpechennia rivnykh prav ta mozhlyvostei zhinok i cholovikiv na period do 2030 roku ta zatverdzhennia operatsiinoho planu z yii realizatsii na 2022–2024 roky [On the approval of the State Strategy for ensuring equal rights and opportunities for women and men for the period up to 2030 and the approval of the operational plan for its implementation for 2022–2024] : rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 12 serpnia 2022 r. № 752-r. URL : <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-skhvalennia-derzhavnoi-stratehii-zabezpechennia-rivnykh-prav-ta-mozhlyvostei-752-120822>. [in Ukr.].
3. Stratehiia hendernoї rivnosti Rady Yevropy na 2018–2023 roky [Gender Equality Strategy of the Council of Europe for 2018–2023]. 59 p. URL : <https://rm.coe.int/prems-041318-gbr-gender-equality-strategy-2023-ukr-new2/16808b35a4>. [in Ukr.].

4. Drozd, O. Yu. (2020) Zabezpechennia hendernoї rovnosti v systemi MVS Ukrainy: pytannia sohodennia [Ensuring gender equality in the system of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine: today's issues]. *Naukovyi visnyk publichnoho ta pryvatnoho prava*. № 3 (20), pp. 112–116. [in Ukr.].
5. Pro Natsionalnu politsiu [About the National Police] : Zakon Ukrainy vid 02.07.2015. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19/conv#Text>. [in Ukr.].
6. Henderna rivnist u mistsevomu politychnomu zhytti ta henderna kontsepsiia u mistsevii politytsi v Ukraini [Gender equality in local political life and gender concept in local politics in Ukraine] : dokument do obhovorennia. 38 p. URL : <https://rm.coe.int/-/16808a2a51>. [in Ukr.].
7. Shevchuk, O. (2019) Administratyvno-pravove zabezpechennia realizatsii pryntsyphu hendernoї rovnosti v systemi MVS Ukrainy [Administrative and legal support for the implementation of the principle of gender equality in the system of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine]. *Naukovi zapysky NaUKMA. Yurydychni nauky*. T. 220, pp. 143–147. [in Ukr.].
8. Profesiina ta henderna mentalnist viiskovosluzhbovtiv Zbroinykh Syl Ukrainy: formuvannia na zasadakh yevropeiskykh tsinnosti [Professional and gender mentality of servicemen of the Armed Forces of Ukraine: formation on the basis of European values] : navch. posibnyk / za zah. red. L. V. Krymets. Kyiv : NUOU, 2018. 188 p. [in Ukr.].
9. Henderna rivnist i rozvytok: pohliad u konteksti yevropeiskoi stratehii Ukrainy [Gender equality and development: a view in the context of the European strategy of Ukraine]. Kyiv : Zapovit, 2016. 244 p. [in Ukr.].
10. Romanova, N. V. (2019) Otsinka rezultativ vprovadzhennia mekhanizmiv zabezpechennia hendernoї rovnosti u sektori bezpeky i oborony v natsionalne zakonodavstvo Ukrainy [Evaluation of the results of implementation of mechanisms for ensuring gender equality in the security and defense sector in the national legislation of Ukraine]. *Verkhovenstvo prava*. № 1, pp. 42–48. [in Ukr.].
11. Zabezpechennia hendernoї rovnosti: problemy teorii ta praktyky [Ensuring gender equality: problems of theory and practice] : navch. posibnyk / za red. N. Kaminskoi. Kyiv : KNT, 2018. 285 p. [in Ukr.].
12. Polozhennia pro Viddil z pytan dotrymannia hendernoї rovnosti Ministerstva vnutrishnikh sprav Ukrainy [Regulations on the Gender Equality Department of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine] : nakaz MVS Ukrainy vid 31 serpnia 2018 r. № 720. URL : <https://www.msp.gov.ua/documents/720.html>. [in Ukr.].
13. Kaznachieiev, D. H., Nastych, T. M. (2020) Zabezpechennia pryntsyphu hendernoї rovnosti u pravookhoronni diialnosti [Ensuring the principle of gender equality in law enforcement activities] // Pidhotovka politseyskykh v umovakh reformuvannia systemy MVS Ukrainy : zb. nauk. prats. Kharkiv : KhNUVS. 336 p., pp. 31–33. [in Ukr.].

ABSTRACT

Oleksandr Morhunov. Administrative and legal support for the implementation of the principle of gender equality in the law enforcement system of Ukraine. In order to fulfill the tasks of the research, the essence and content of the implementation of the principle of gender equality in the law enforcement system of Ukraine was clarified, the state of administrative and legal support of this process was clarified. Gender equality means that all human beings have the freedom to develop their personal capacities and freedom of choice without the constraints associated with rigid gender roles. That is, the different behavior, aspirations and needs of women and men are taken into account, evaluated and supported equally. Modern state policy of Ukraine is aimed at achieving equal rights and opportunities for women and men in society, which is necessary to avoid all forms of discrimination and realize every individual regardless of age and gender, social or political prerequisites. Ukraine has undertaken to fulfill key international commitments to ensure gender equality. The signed Association Agreement between Ukraine and the EU obliges the state to guarantee equal opportunities for women and men in the fields of employment, education, training, economy, society and decision-making.

The activities of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, the National Guard of Ukraine and other executive authorities are directed and coordinated by the Cabinet of Ministers of Ukraine through the Minister of Internal Affairs of Ukraine, all state and international ideas and programs that will contribute to the establishment of an institutional mechanism for the implementation of gender policy in the security and defense sector are supported. Expanding the importance of the role of women in the security sector is an integral part of the process of transformation of society in general and consists in deepening the role of influence of women in the security sector and expanding their opportunities to realize their professional potential at all levels. Unfortunately, Ukraine, in the form of state bodies and non-governmental organizations, is forced to continue to oppose propagandistic information movements and campaigns that have recently become more active in the mass media and social networks. Therefore, the introduction of an effective policy to prevent and combat the stereotypical idea of the role of men and women in society is one of the conditions, the guiding basis for the establishment and provision of constitutional human rights and freedoms. Its implementation is the task of the entire system of state authorities, including law enforcement. These issues require administrative and legal support for the implementation of the principle of gender equality both in the law enforcement system of Ukraine in general and in the system of the Ministry of Internal Affairs in particular.

Keywords: *women and men, gender equality, administrative and legal support, law enforcement agencies, activities of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine.*